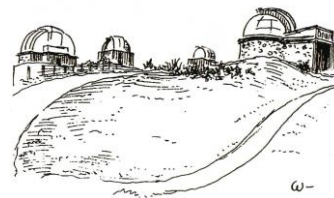


## Nattehimlen februar 2024



*En del af Mælkevejens Perseus-arm, der ser over hovedet fra den nordlige halvkugle om vinteren.*

Stjernebillederne Orion, Lille Hund, Tyren, Perseus og Kusken dominerer den nordlige himmel denne måned, mens sydlige observatører ser de samme stjernegrupper sammen med stjernebillederne Puppis, Carina og Vela, som rummer nogle af de bedste seværdigheder nattehimmelen har at tilbyde. Der er masser af planeter at se i februar, med Jupiter og Saturn på den vestlige aftenhimmel og Mars og Venus på den østlige tidlige morgenhimmel. Nær slutningen af måneden får du en chance for at skimte skæret fra zodiacallyset, Solens lys reflekteres af små støvkorn, der er tilbage fra dannelsen af solsystemet. Og der er en ekstra dag i denne måned – en skuddag – der hjælper vores kalender med at forblive synkroniseret med solens og stjernernes tilsyneladende bevægelse. Brug din ekstra dag med omtanke, og prøv at



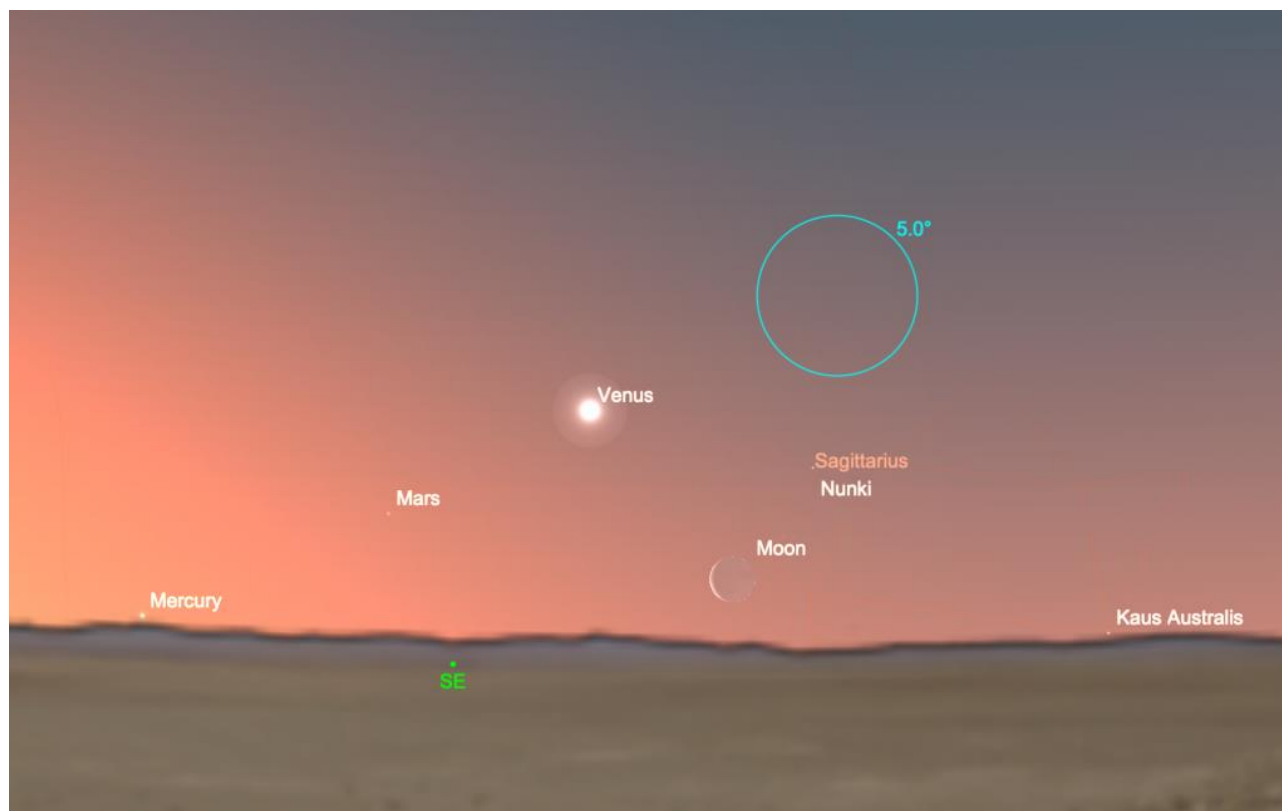
13. årgang nr. 2

inkludere lidt stjernekeggeri, hvis du kan! Her er hvad du skal se på nattehimmelen i denne måned...

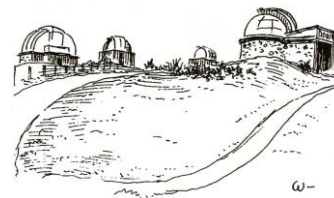
**1. februar 2024.** Månedens begynder med en aftagende måne nær stjernen Spica af 1. størrelsesklasse på den sydøstlige himmel før solopgang. Spica ligger så tæt som  $1,7^\circ$  syd for Månen.

**2. februar.** Månen i sidste kvarter 23:18 UT

**5. februar.** Månen, nu en aftagende halvmåne, fortsætter sin evige tur mod øst langs ekliptika og ligger i dag lidt under  $6^\circ$  øst for den knaldrøde superkæmpe Antares i stjernebilledet Skorpionen.



*Den slanke halvmåne, Venus og Mars på den sydøstlige morgenhimmel før solopgang den 7. februar 2024.*

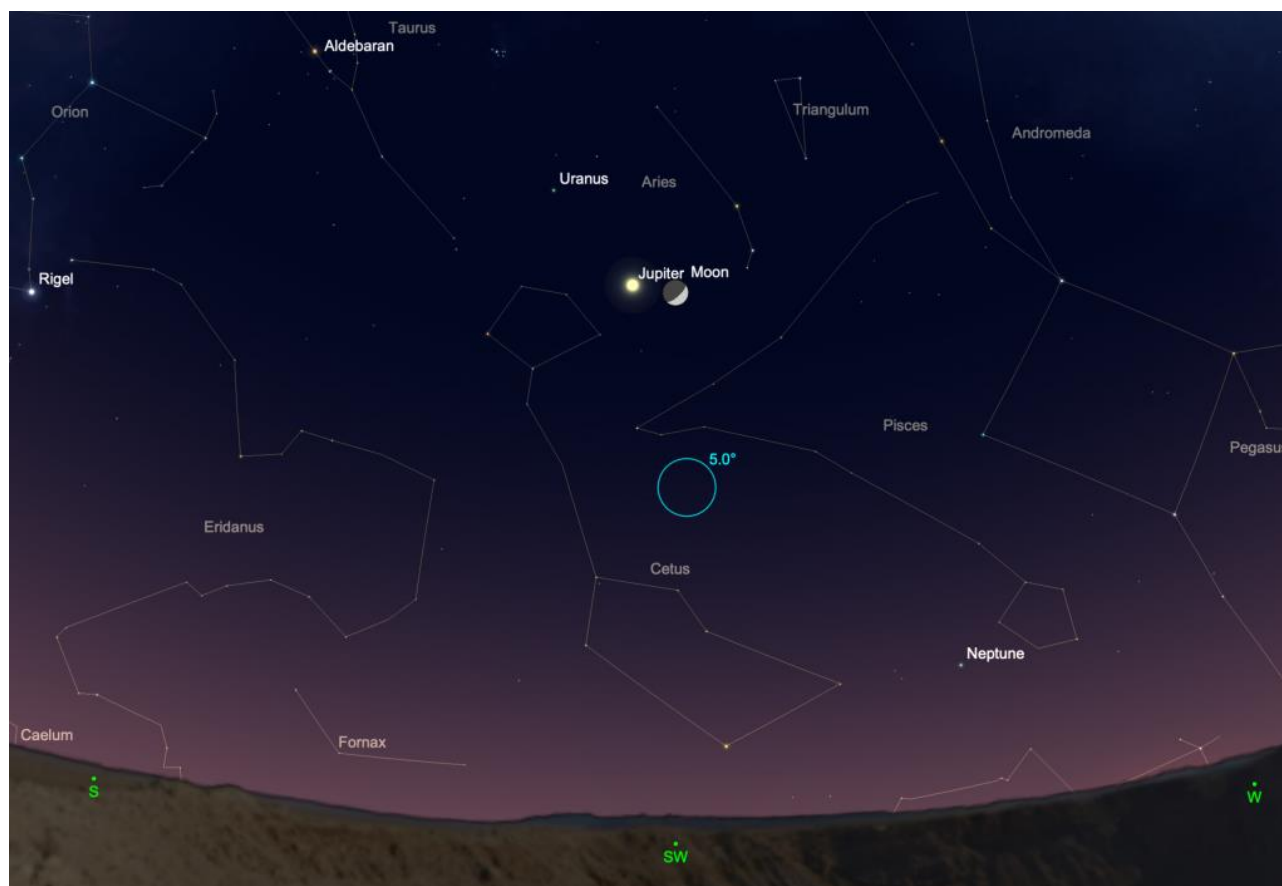


13. årgang nr. 2

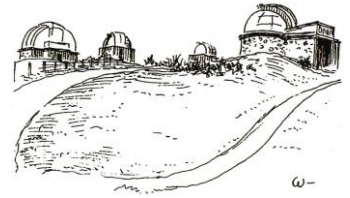
**7. februar.** Indstil din alarm tidligt, så du kan se en slank halvmåne, strålende Venus og okkerfarvede Mars på den sydøstlige himmel før solopgang. Parret danner en lille trekant omkring  $7^{\circ}$  på hver side. En kikkert giver dig et bedre udsyn. Du skal have en god klar udsigt over horisonten for at få øje på dette himmelske arrangement; observatører på den sydlige halvkugle ser Månen og to planeter længere over horisonten end observatører fra nord.

**9. februar.** Nymåne, 22:59 UT

**10. februar.** Saturn står omkring  $1,8^{\circ}$  nord for en meget slank halvmåne på den sydvestlige aftenhimmel. De to ligger meget lavt over horisonten, så tag en kikkert med for at få øje på denne konjunktion.



*Månen og Jupiter i forbindelse den 14. februar 2024.*

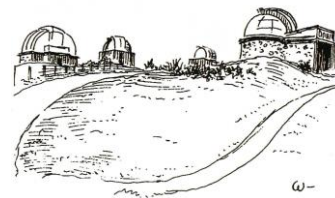


**14. februar.** Halvmånen, der nu tiltager på den vestlige himmel, ligger omkring  $4^{\circ}$  fra Jupiter i sydvest nær hovedet af stjernebilledet Cetus, Hvalen. Efterhånden som aftenen skrider frem, kan man se parret komme lidt tættere på hinanden, inden de forsvinder lige efter midnat. Jupiter er falmet til størrelsesordenen -2,2 med en tilsyneladende diameter på  $37^{\circ}$ . Men den er stadig stor nok til behagelig teleskopisk observation på den dybblå tussmørkehimmel i en sen nordlig vinter.

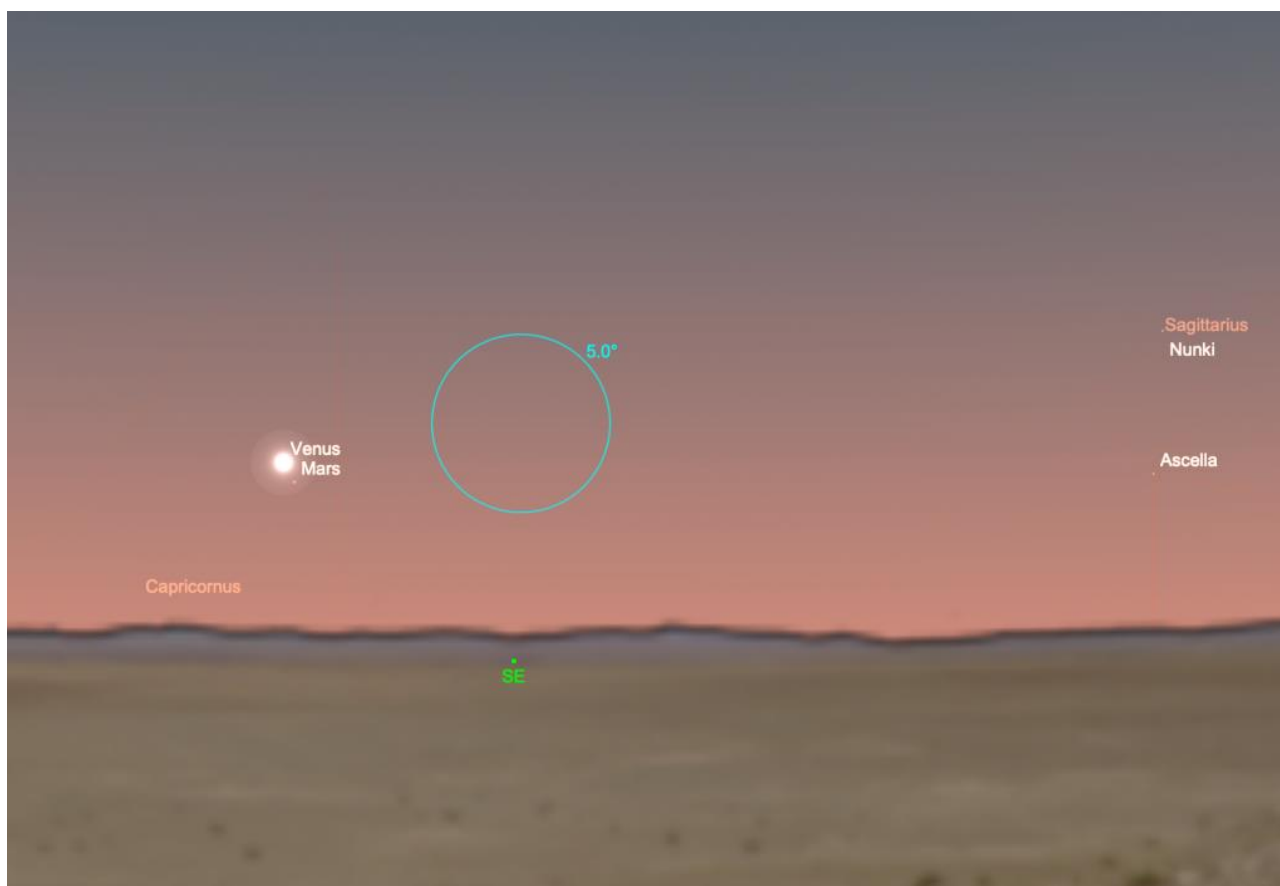
**16. februar.** Månen i første kvarter 15:01 UT

**16. februar.** Den første fjerdedel af Månen ligger næsten  $4^{\circ}$  øst for Plejadernes stjernehop.

**20. februar.** Den tiltagende Måne ligger omkring  $1,5^{\circ}$  fra Pollux i Tvillingerne højt på aftenhimlen. Hvis du er ude med et teleskop, så tag et kig på den anden 'tvilling', stjernen Castor. Det er en fremragende dobbeltstjerne med en primær af størrelsesordenen 1,5 adskilt med  $5,2''$  fra en sekundær 3. størrelsesorden. Ikke sikker på, hvilken tvilling er hvilken? Pollux skinner med et gult lys sammenlignet med Castors isnende hvide. Eller som jeg prøver at huske det – Castor er tættere på Capella (den klareste stjerne i Kusken).



13. årgang nr. 2

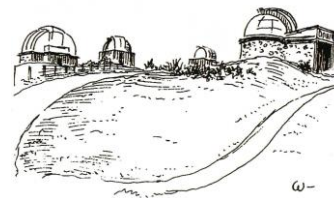


*Venus og Mars ligger inden for en halv grad fra hinanden på den sydøstlige tidlige morgenhimmel den 22. februar 2024.*

**22. februar.** Gå ikke glip af denne – Venus og Mars ligger kun en halv grad fra hinanden på den sydøstlige himmel før solopgang. Det lysende tussmørke og den lave højde over horisonten betyder, at du skal bruge en kikkert eller et lille teleskop for at se denne dejlige sammenhæng. Konjunktionen favoriserer observatører på den sydlige halvkugle, der ser parret længere over horisonten end nordboere. Ved størrelsesordenen -3,9 overstråler Venus Mars med en faktor 100, så sidstnævnte planet vil være den sværeste at se.

**23. februar.** Ved næsten fuldmåne følger stjernen Regulus i Løven med omkring  $3,5^{\circ}$ , da de begge stiger på aftenhimlen.

**24. februar.** Fuldmåne, 12:30 UT



**26. februar.** Når Månen bevæger sig af vejen på aftenhimlen, kan nordlige observatører langt fra byens lys spotte zodiacallyset på den vestlige himmel efter solnedgang. Denne hvidlige kileformede glød dukker op i en stejl vinkel mod den vestlige horisont på denne tid af året. Det er forårsaget af sollys, der reflekteres af fine støvkorn langs solsystemets plan. Zodiacallyset er stærkest tættere på Solen, så se efter det cirka en halv time efter slutningen af aftenskumringen, da det strækker sig op fra horisonten mod stjernebilledet Tyren.

**28. februar.** Den aftagende Måne og Spica nærmer sig endnu en gang tæt på den sydøstlige morgenhimmel, ligesom de gjorde tidligere på måneden. De bliver ikke helt så tætte som den 1. februar.

**28. februar.** Saturn når sammen med Solen. Den dukker op igen på morgenhimlen om et par uger og begynder at arbejde sig tilbage rundt om himlen resten af året.

**29. februar.** I dag er det en ekstra dag tilføjet til kalenderen i slutningen af februar hvert fjerde år. Vores standardkalender har 365 dage, men det tager jorden omkring 365,25 dage at dreje rundt om Solen. Den ekstra dag hvert fjerde år hjælper vores kalender med at holde sig synkroniseret med solsystemets mekanik. Den ekstra dag tilføjes ikke på 'århundredeår', der ikke kan divideres ligeligt med 400. Så 2000 og 1600 var skudår, men 1700 og 1900 var det ikke.

Brian Ventrudo 1. februar 2024

Bearbejdet af Tom Rosenquist Jensen 3. februar 2024